

JÄRFÄLLA

Rapport: Uppdrag Ungdomsam- bassadör

Sommarjobb och inflytandearbete 2019

Jenny Johansson Berggren

072019

Innehåll

SAMMANFATTNING	2
1. BAKGRUND	2
2. SYFTE.....	2
3. METOD.....	2
4. UNGDOMSAMBASSADÖRERNA	3
5. SLUTSATSER	7
6. LITTERATUR- OCH KÄLLFÖRTECKNING.....	7
BILAGOR	7

SAMMANFATTNING

Ungdomsambassadörerna har under sommaren 2019 (sommjarjobsperiod 1) på uppdrag av kultur-, demokrati- och fritidsförvaltningen arbetat med ungas delaktighet och inflytande. Ungdomsambassadörerna har arbetat uppsökande och intervjuat unga om FNs konvention om barnets rättigheter. Intervjumaterialet kommer att användas i internutbildningar kring barnkonventionen och implementering av barnkonventionen i och med att konventionen inrättas som lag i Sverige 1 januari 2020. Ungdomsambassadörerna har även planerat en temadag för unga kring en vecka fri från våld, deltagit i en nationell idéverkstad kring ungas delaktighet och inflytande i demokratiutveckling, samlat in ungas tankar och idéer kring en BKA för kommande Ålstaskolan i Barkarby. Ungdomsambassadörerna har tillsammans intervjuat upp mot 100 ungdomar i Järfälla. De har även besökt och utifrån ett ungdomsperspektiv granskat kommunala motionsspår, utegym samt fritidsaktiviteter för unga. Material och underlag kommer under hösten 2019 och våren 2020 att på olika sätt vävas in i underlag till utbildningar, verksamhetsplanering och utvecklingsarbetet inom kultur-, demokrati- och fritidsförvaltningen.

1. BAKGRUND

Unga har begränsade och ojämlika förutsättningar för inflytande i samhällsutvecklingen, därför är unga en prioriterad grupp i Järfälla kommuns demokratiarbete.

”Unga är underrepresenterade i de representativa församlingarna, de är invånare idag i den lokala demokratin och påverkas av dagens politiska beslut men även framtidens invånare som ska bevara och utveckla demokrati/.../ En hållbar demokrati förutsätter att unga får möjlighet att utveckla ett aktivt medborgarskap.”

– Demokratiplan för Järfälla kommun (Kdn 2016/106)

Ungdomsambassadörerna är både ett sommarjobb och en metod att stärka ungas delaktighet och inflytande i kommunen.

2. SYFTE

Ett sätt att stärka ungas delaktighet och inflytande i lokalsamhället är jobba tillsammans med unga i utvecklingsfrågor. Demokratiutvecklingsverksamheten anställer tio till tjugio ungdomar varje sommar som ungdomsambassadörer. Under perioden arbetar ungdomarna med olika uppdrag från kommunala förvaltningar. En ungdomsambassadör arbetar utåtriktat mot andra unga i kommunen med syfte att lyfta ungas röster, villkor och inflytande i Järfälla. Ungdomsambassadörerna fungerar även som referensgrupp och bidrar med egna erfarenheter och kunskaper kring olika frågor/uppdrag. Ungdomsambassadörerna är därmed både ett sommarjobb för unga och ett delaktighets- och inflytandearbete i Järfälla kommun.

3. METOD

Ungdomsambassadörerna rekryteras genom ordinarie sommarjobsansökan, rekryteringen genomförs av kompetensförvaltningen. Vid sommarjobsperiodens start utbildas ungdomsambassadörerna i demokrati, normer, barnkonventionen och hur den kommunala organisationen fungerar i Järfälla. De tränas även i intervjuteknik och

metoder för dialog för att rustas inför sitt uppdrag. Ungdomsambassadörerna arbetade sommaren 2019 tre veckor med start den 17/6.

4. UNGDOMSAMBASSADÖRERNA

Ungdomsambassadörernas arbetade under sommaren 2019 med uppdrag utifrån tre kategorier:

1. Ungdomsambassadörer som referensgrupp
2. Uppsökande mot andra unga med syfte att lyfta ungas inflytande och delaktighet
3. Undersökande och utvecklande av kommunala verksamheter utifrån ett ungdomsperspektiv

1. Ungdomsambassadörerna som referensgrupp

Ungdomsambassadörerna deltog vid tre olika workshops där ungdomsambassadörernas egna erfarenheter och kunskaper lyftes.

WORKSHOP 1: YOUTH 2020

Youth 2020 är en ideell organisation som arbetar nationellt för att stärka ungas inflytande, delaktighet och medbestämmande i demokratin. Under 2019 har Youth 2020 i en rad idéverkstäder runt om i landet samlat in ungas egna förslag och idéer för att stärka ungas plats i demokratin. Järfälla kommun arrangerade två idéverkstäder varav en genomfördes med ungdomsambassadörerna. Workshopen genomfördes av tjänsteperson från Youth 2020. Under workshopen arbetade ungdomarna fram olika förslag på hur ungas delaktighet och inflytande kan stärkas i den svenska demokratin, lokalt samt nationellt.

Ett av förslagen som togs fram under idéverkstaden var en politikervecka (liknande Järvaveckan eller Almedalsveckan) med ungas som målgrupp. Ett förslag kring att skapa en guide för beslutsfattare och förtroendevalda inför dialog togs även fram och spelades in av ungdomsambassadörer.

Resultat: Tre ungdomsambassadörer från Järfälla har deltagit i en nationell träff inför Youth 2020s Sverigetoppmöte och ska representera Järfälla ungdomsambassadörer vid toppmötet. Den guide inför dialog med barn och unga som spelades in kommer även att användas inför ungdomsdialoger som arrangeras i Järfälla kommun.

WORKSHOP 2: UPPLEVELSE AV ATT VARA UNG I JÄRFÄLLA

Med syfte att lyfta ungas tankar och upplevelser kring att vara ung i Järfälla genomfördes av Barnrättsstrateg och Demokratiutvecklare en halvdags workshop kring frågeställningarna:

1. Hur du upplever att det är att vara ung i Järfälla
2. Hur ser andra på Järfälla
3. Hur du vill att Järfälla är för unga i framtiden

Workshopen genomfördes med metoden Lego Serious Play. Lego Serious Play är en metod som med hjälp av Legoklossar möjliggör dialog och samtal utifrån kreativitet och symbolik. Sammanfattningen nedan är skriven av ungdomsambassadören Julia Sjöblom.

1. Hur du upplever att det är att vara ung i Järfälla

Ungdomsambassadörerna berättade om erfarenheter kring att många vuxna har fördomar om ungdomar. Att ungdomar alltid "har något i kikaren", de är stökiga och skapar kaos. Erfarenheten är att vuxna drar alla ungdomar "över en kam". Om en ungdom gör något dumt/farligt så är alla andra ungdomar likadana. Förutom att de vuxna i Järfälla kommun kan vara fördomsfulla finns det bra saker med Järfälla. Många av ungdomsambassadörerna lyfter den fina naturen och naturreservaten. Samtidigt menar de att det inte är så många ungdomar i kommunen som tar vara på den och är i den.

2. Hur ser andra på Järfälla

Många av ungdomsambassadörerna menar att andra ungdomar utanför Järfälla kommun tycker att det är en kommun där det händer dåliga saker saker. Många menar att folk dör, att det är mycket kriminalitet, droger och gängkrig. Men också att själva kommunen är övergiven och öde. Dessutom är det fler som säger att Järfälla kommun är isolerad från resten av Stockholm/Sverige. Ett exempel är när man åker pendeltåg. När man kommer från stan in till Järfälla kommun är det en stor skillnad. Nästan som en mur man åker igenom.

3. Hur du vill att Järfälla är för unga i framtiden

Alla ungdomsambassadörerna ville att kommunen ska ha mera ställen där ungdomar kan hänga. Barn har lekplatser runt om i kommunen medan ungdomarna inte har lika många ställen att vara på. Förutom att ungdomar önskar sig mer ställen att hänga vid önskar de också att miljön ska förbättras. Inte miljön så som i natur och städning. Utan mer beteende hos invånarna. Drömscenariot skulle vara om det inte förekom fördomar eller elaka ord på grund av ens ålder. I det här fallet fokuserar man mest på vuxnas beteende till barn och unga som det står under första underrubriken. Man vill helt enkelt att Järfälla kommun ska vara en plats där alla får vara med och ta plats. Där man kan trivas. En kommun utan en väg mellan vuxna, unga eller omvärlden.

Resultat: Ungdomsambassadörernas tankar och erfarenheter kommer att användas vid internutbildningar kring barn och ungas rättigheter och barnkonventionen. Materialet kommer även att ligga som grund inför fortsatt arbete med att utveckla barn och ungas delaktighet i Järfälla kommun. En gemensam erfarenhet som många lyfte och kände igen sig i var upplevelsen att "vuxna" ser på ungdomar som problem, som stökiga och många känner sig misstänkliggjorda utan orsak. Unga erfar även att "vuxna" inte lyssnar eller vill förstå.

WORKSHOP 3: BKA ÅLSTASKOLAN

Höstterminen 2022 ska nya Ålstaskolan stå klar i Barkarbystaden. En barnkonsekvensanalys ska i samband med projekteringen av den nya skolan tas fram och arkitekt Stefan Petersson är ansvarig för sammanställning av en BKA. Ungdomsambassadörerna deltog vid både en workshop med Stefan Petersson samt gavs i uppdrag att intervjua barn/elever och vuxna/pedagoger kring utformningen av den nya skolan. Syftet med intervjuerna var att på ett brett plan lyfta barn och ungas röster i Ålstaskolans BKA.

Resultat: Material kring utformning av skolgård, klassrum och inredning har tagits fram och kommer i kombinationen med kunskap om barns arbetsmiljö och trygghet

ligga till grund för barnkonsekvensanalys i projektet. Fokus för samtalen har varit; trygghet, kreativitet och studiero.

2. Uppsökande mot andra unga med syfte att lyfta ungas inflytande/delaktighet

UPPDRAG BARNKONVENTIONEN:

Genom intervjuer och uppsökande arbete samlade ungdomsambassadörerna in barn och ungas (och vuxnas) tankar kring att FN:s konvention om barnets rättigheter 1 januari 2020 vinner laga kraft i Sverige. Ungdomsambassadörerna undersökte även hur bedömning kring barnets bästa kan göras och hur barn och unga, utifrån deras behov och förutsättningar, kan involveras i frågor som berör dem. Även en intervju med Bris generaldirektör Magnus Jägerskog genomfördes. Ungdomsambassadörerna upplevde att det var svårt att få vuxna att ställa upp på intervjuer.

Resultat: Materialet kommer att ligga som underlag i utbildningsprogram kring att införliva barnkonventionen i Järfälla kommun. Citat och resonemang kommer ligga till grund för case och diskussionsövningar. Dessutom kommer anonyma citat att användas för att lyfta ungas röster vid utbildningar som arrangeras inför att barnkonventionen blir lag. Avsnitt ur ungdomsambassadörernas text:

Majoriteten av de vuxna som ungdomsambassadörerna intervjuade har hört talas om barnkonventionen, men många utav de vuxna vet inte vad den innebär. Därför måste samhället lära ut om barnkonventionen i både skolor och på arbetsplatser. Till och med sociala medier. Barnkonventionen måste spridas. Inte bara i Sverige, utan hela världen. Idag är ca 25 % av världens befolkning barn under 15 år¹. Deras rättigheter måste uppmärksammas. Om vi inte tar hand om våra barn, hur ska dem då kunna ta hand om världen i framtiden?

(För att läsa hela texten, se bilaga Barnkonventionen blir lag)

UPPDRAG FRITID:

Ungdomsambassadörerna fick i uppdrag att följa upp och utvärdera sommarutbudet av gratis aktiviteter för unga i Järfälla.

Verksamheter som besöktes av ungdomsambassadörerna var:

- Fritidsgårdarna Valvet, Tallbohov, Station 7 och Viksjöträffen.
- Unga Örnars parklek i Delfinparken på Söderhöjden, Berghemsparken och Barkarbystaden.
- Fotboll med Järfälla FF i Nibbleparken
- City Summer
- Reageras aktiviteter på Tallbohov

Resultat: Generellt för alla aktiviteter var bristen på information. Många aktiviteter var svåra att hitta, öppettider och information om utflykter saknades. Information vid fritidsgårdarna bör prioriteras. En slutsats är att verksamheter som beviljats stöd för sommarlovsaktivitet bör ha tydligare krav på synlighet både inför och vid själva aktiviteten. Ungdomsambassadörerna lyfte personalens bemötande och kontakt med be-

¹ <https://www.omvarlden.se/Branschnytt/nyheter-2017/snart-blir-vi-atta-miljarder--sa-ser-befolkningsokningen-ut/>

sökarna som mycket positivt. Aktiviteter och möjlighet att vara delaktig i att genomföra aktiviteter var också något som ungdomsambassadörerna upplevde som positivt. Järfälla fritid och Ung fritid har tagit del av ungdomsambassadörernas resultat för vidare åtgärder.

3. Undersökande/utvecklande av kommunala verksamheter utifrån ett ungdomsperspektiv.

UPPDRAG EN VECKA FRI FRÅN VÅLD:

Varje år genomförs en vecka för att uppmärksamma att många lever med erfarenhet kring våld i nära relationer. Veckans syfte är att sprida information och kunskap kring hur våld i nära relationer kan motverkas och förebyggas. 2019 ligger fokus kring sexuellt våld. Ungdomsambassadörerna fick i uppdrag att ta fram en dagordning och ett förslag kring hur en temadag eller ett inflytande forum för unga kan genomföras i temat under veckan.

Ungdomsambassadörernas förslag:

- Dialog i grupper kring ”case”, med situationer som är i gråzonen. Fokus bra och sunda relationer, kompis och kärleks-/romantiska relationer.
- Information om Våld i nära relationer och sexuellt våld- var en kan söka hjälp och stöd, Hur det går till och hur processen ser ut.
- Paneldiskussion med expert och personer med egna erfarenheter.
- Dagen ska genomföras på skoltid på en neutral plats, exempelvis Huset på Höjden.
- **Viktigt-** Gör det inte för stort eller för svårt, det ska vara ett första steg för ungdomen att tänka på relationer och schyssta relationer för att sedan kunna prata om när relationer inte är schyssta längre. Fokus på hur det ska vara först. Ta upp svårigheter, många unga är rädda att förvärra situationen genom att anmäla eller berätta för någon annan. Många unga menar att det kan skada mer att berätta eller anmäla än själva övergreppet. Ta upp detta, ”ingen vuxen prata om konsekvenserna för den som berättar eller anmäler”

Resultat: Ungdomsambassadörernas upplägg kommer ligga till grund för genomförandet av en temadag. Dagen kommer att förläggas på allaktivitetshuset- Huset på Höjden. Ungdomsambassadörerna lyfte särskilt hur tilltal och genomförande av samtal kan genomföras på ett för unga så tryggt och givande sätt som möjligt.

UPPDRAG UNGA TJEJERS UPPLEVDA TRYGGHET I KOMMUNALA VERKSAMHETER OCH ANLÄGGNINGAR:

Unga tjejer upplever sig otrygga i större utsträckning än unga pojkar. Unga tjejer umgås i större utsträckning hemma eller vid köpcentrum än unga killar. Unga pojkar och män utnyttjar i större utsträckning fritidsgårdsverksamhet, kommunala sportanläggningar, motionsspår och spontanytor än unga tjejer (Se LUPP 2017). Samtidigt är avsikten att dessa anläggningar ska vara tillgängliga och locka alla Järfällabor.

”För att stimulera Järfällaborborna till rörelse och ökad hälsa har Järfälla kommun platser för spontanidrott. I kommunen finns fyra sådana anläggningar”

Resultat: Ungdomsambassadörerna har föreslagit åtgärder för att öka jämställdheten och locka fler personer att nyttja kommunala anläggningar och verksamheter.

Spontanytor: Öka variationen och använd bilder för att visa på fler användningsområden.

Motionsspår: Del av motionsspår i bostadskvarter, och motionsgrupper i fritidsverksamhet. Dialog för att tillgängliggöra och satsa jämställt bör genomföras i större skala med Järfällabor ur alla åldersgrupper.

Fritidsgårdar: Bättre information behövs om öppettider tjejkvällar, relationskapande i skolan och att bli inbjuden. Fem av ungdomsambassadörerna kommer under hösten 2019 att arrangera en tjejkvällsaktivitet på fritidsgården Valvet för att locka fler tjejer att besöka verksamheten.

5. SLUTSATSER

Att arbeta med ungdomsambassadörer är en metod för att öka ungas delaktighet och inflytande i kommunen. Material och underlag kommer att på olika sätt vävas in i underlag till utbildningar, verksamhetsplanering och utvecklingsarbetet inom kultur-, demokrati- och fritidsförvaltningen. Ungdomsambassadörer kan även ges uppdrag att utvärdera måluppfyllelse eller utvecklingsförslag till förvaltningar och verksamheter för att nå Järfälla kommuns mål. Vinsten att anställa unga som ungdomsambassadörer är för förvaltningar och verksamheter kunskap och erfarenheter. Det är även ett informellt sätt att skapa ambassadörer för kommunal verksamhet, samt för den kommunala organisationen ett bra tillfälle att visa på kommunen som en intressant framtida arbetsgivare.

6. LITTERATUR- OCH KÄLLFÖRTECKNING

LUPP 2017- Lokal uppföljning av ungdomspolitiken.

<https://www.omvarlden.se/Branschnytt/nyheter-2017/snart-blir-vi-atta-miljarder--saser-befolkningsokningen-ut/>

BILAGOR

1. Ungdomsambassadörernas uppdrag